

We Lwowie dnia 15. maja 1900.

Dodatek ogłoszeniowy do 10-go numeru
Czasopisma Towarzystwa Aptekarskiego

*Biblioteka Towarzystwa Aptekarskiego
gub. Lubelskiej*

Treść Nr. 10-go Czasopisma.

Dodatek do VII. lekospisu (dokończenie) przez Z. Zawalkiewicza; Wyjaławianie katgut. — Nowe leki. — Notatki praktyczne. — Sprawy zawodu aptekarskiego: Sprawozdanie z 6-go posiedzenia Wydziału; Sprawozdanie z posiedzenia współpracowników w sprawie reformy; — Sprawozdanie komisji procesowej. — Fundusz emerytalny. — Wiadomości bieżące. — Ogłoszenia.

Apteka wraz z domem murowanym do wydzierżawienia z rocznym czynszem 600 złr. — Dochód bruto 2600 złr. kaucya 3000 złr.

Bliższych informacyi udzieli P. Julian Hausberg mag. farmacyi. — Lwów apteka Ruckera.

Prawdziwy koniak francuski leczniczy

firmy

F. Courvoisier & Curlier Frères; Cognac

Dostawcy najwyższego Dworu

(Rok założenia 1828.)

Lecznicze wina hiszpańskie i południowe

jakoto: Malagę, Madeirę, Sherry, Lacrime Christi, Port, Marsala etc.

firmy

James Waters & Co. Malaga-Londyn

(rok założenia 1770)

poleca Jeneralna reprezentacya na Austro-Węgry

Gottlieb Kraus, Wiedeń I. Karthnerstr 21.

Zamówienia przyjmują zastępcy dla Galicyi i Bukowiny

I. Sleszkowski i Spka

Dom handlowo-komisowy

Lwów ulica Krasickich 8.

G. Hell i Spółka w Opawie

Proszkarnia

Fabryka przetworów chemiczno-farmaceutycznych i droguerya
(Zakład filialny: Wiedeń I. Sternagasse 8)

Ze względu na to, że nowo urządzone, względnie ulepszone nasze działy fabryczne w ogłoszeniach czasopism jak też w osobnych sprawozdaniach wymienione zostały, ograniczamy się obecnie li tylko na zestawieniu naszych

głównych działów fabrycznych i interesów.

Skład materiałów aptecznych zaopatrzonej we wszelkie towary i środki w aptekach używane.

Proszki od grubszych do najdelikatniejszych.

Bergera mydła lecznicze i hygieniczne. Nazwy i marki ochronne tychże zarejestrowane.

Oplątki i przyrządy do zalepiania takowych systemu Fassera i innych.

110 gatunków różnych cukierków, także w opakowaniu oryginalnem.

Fabrykacja wazeliny wytrzymująca konkurencyę z Niemcami i Ameryką.

Fabryka opatrunków obowiązkowych i nadobowiązkowych, najdokładniej sporządzonych.

Wyrób ekstraktów.

Fabryka przetworów chemicznych.

Wyrób odczynników chemicznie czystych.

Wyrób wszelkich preparatów galenicznych objętych VII. wyd. lekosp. austr. i II. wyd. lekosp. węg.

Kapsułki gelatynowe zawierające leki najlepszej jakości.

Wina lecznicze i dietetyczne.

Przetwory żelaziste i manganowo-żelaziste w oryginalnych fiaskach po $\frac{1}{4}$ kilo i luźne.

Nowość! Przyrządy do zalepiania oplątków wedle wszystkich systemów: Hella przyrząd sprężynowy (Hell's Klapparat).

Nowość! Preparaty woskowe używane zamiast drogich, a często niepewnych preparatów wosgenowych.

Nowość! Hemalbumina Hell używa się zamiast drogiej Hemalbuminy Dahmem.

Nowość! Parowy aparat do oczyszczenia pigulek.

Nowość! Komprimowane tabletki z wszystkich leków w różnych wielkościach.

Z nowych przetworów zeszłorocznych

polecamy ponownie:

Papier woskowy wszelkiego rodzaju. Plastry smarowane o znakomitej sile przylegania.

Enplastr. anglican, Plastry, suche ekstrakta narkotyczne, miękko rozarte. Czopki wydrążone, Cerata.

Stężone maście do receptury

Papier gorczyczny o nierównanej skuteczności.

Dziesięćkroć silniejsze wody destylowane.

Spiritus aromaticus decuplex.

Oleum hyoscyami decuplex.

Jako artykuły, które albo sami wyrabiamy, albo na które posiadamy główną reprezentacyę polecamy:

Petrosulfol, zastępujący lehtyol.

(W działaniu jednaki, przytem znacznie tańszy).

Świadectwa lekarzy i dyrektorów szpitali.

Alapurin, Adeps Lanae NWK, Przetwory wazelinowe, Pasta glicerynowa do rąk, Pasta do zębów Bergera w tubkach, Pastylki sublimatowe i t. p.

GLÓWNY SKŁAD SUROWICY WIEDEŃSKIEJ DLA SZŁĄSKA.

Dokładne cenniki rozśelamy na żądanie wszędzie franco.

Aqua Laurocerasi

ze świeżych liści i z ścisłością odpowiadającą wymogom Farmakopei
austryjackiej Editio VII.

Paczki pocztowe à netto 4,³ kilogramm. wody laurowej

po 2 zlr. 80 ct. franco opakowanie.

Adres: G. Christofolletti, Apotheker u. k. k. Hoflieferant in Görz
(Küstenland). [18].

Apteka

elegancko i wzorowo urządzona wraz z domem murowanym jednopiętrowym blachą krytym, (nowoczesna elegancka budowa) o czystej hipotece, z dochodem brutto około 12.000 zlr. dochód szczegółowo najdokładniej wykazany i prawdziwy) jest do sprzedania. — Cena za aptekę wraz z domem 52.000 zlr. Tylko reflektanci z gotówką zechcą się zgłaszać do p. Juliana Hausberga magistra farmacyi w aptecę Z. Ruckera we Lwowie.

CUKIER MLECZNY

FARM. GERM. III.

najdokładniej proszkowany

 z gwarancją czystości

ma na składzie

dla hurtownych składów po cenach niskich

BUKA mleczarnia i fabryka mączki cukrowej.

BUK w Poznaniu.

Buker Molkerei u. Milchzucker Fabrik. Buk in Posen.

FABRYKA Opatrunków CHIRURGICZNYCH

i przetworów farmaceutycznych

M. L. DOBROWOLSKIEGO

W PODGÓRZU

poleca, pomimo znacznego podrożenia bawelny, po następujących cenach

WATĘ BRUNSA I. A. 100 kg. 200 K.

» » II. B. 100 kg. 180 K.

Watę szpitalną nieklejoną 100 kg. 150 K.

loco mój magazyn. Przy mniej niż 25 kg. waty na raz,
o 20 h. drożej na kg. — Opakowanie po cenie kosztu.

Roczny wyrób waty 30 tysięcy kilogramów.

Inne opatrunk jak najtaniej, na żądanie z firmą apteki.

Magister Farmacji dobrze polecony, znajdzie umieszczenie
w Sanoku.

Richter & Co. Brüx (Czechy)

Fabryka środków opatrunkowych, gumowych, blicharnia
i karderya.

Przyjmuje zamówienia

J. Sleczkowski i Spka we Lwowie
dom handlowo-komisowy.

Uniwersytet Medyczny w Lublinie
nr inw.: CZ14b - 432

BG 90595/1900/30/10

CZASOPISMO TOWARZYSTWA APTEKARSKIEGO.

Wychodzi 1. i 15. każdego miesiąca, w objętości 1—1½ arkusza.

Prenumerata wynosi 6:30; dla członków Towarzystwa rocznie 4 zł. 30 ct.; półrocznie 2 zł. 20 ct.; w Warszawie rocznie 5 rs. 00 kop.; na prowincyi w Król. Polskiem i Ces. Rosyjskiem, z przesyłką, 5 rs. 20 kop.; w Niemczech rocznie 12 Mk.; w Belgii, Francyi i Szwajcaryi 15 frank.

Cena ogłoszeń wynosi 6 ct. od wiersza (petit); przy większych i rocznych ogłoszeniach taniej.

Wszelkie korespondencje dotyczące redakcyi adresować należy do redaktora. Lwów, ulica Pańska l. 22.

Adres administracyi: ulica Pańska l. 22.

Redaktor: Bronisław Koskowski.

Dodatek do VII. lekospisu.

Dokończenie.

Formaldehydum solutum, rozczyń aldehydu mrówkowego, *formalina*, (Tabl. II.) jest coraz częściej stosowanym środkiem antyseptycznym, zatem słusznie takową zaliczono w poczet przetworów obowiązkowych. Formalina zawiera zwykle około 35% aldehydu mrówkowego i posiada c. wł. 1.079 — 1.081 przy 15° C. Aldehyd mrówkowy stał się, dla swych własności, podstawą bardzo wielu przetworów leczniczych, z których najważniejsze pozwoliliśmy sobie już dawniej, w łamach tego pisma*) obszerniej omówić. Sporne dotychczas zdania o zdolności dezynfekcyjnej aldehydu mrówkowego, są w tem z sobą zgodne, iż tam wszędzie, gdzie staramy się o zewnętrzną dezynfekcyę, możemy stosować formaldehyd bardzo korzystnie. Zatem, jeżeli nie można przeprowadzić parami formaldehydu należytej dezynfekcyi, w każdym wypadku, to przynajmniej jest tenże zwłaszcza przy dezynfekcyi pomieszczeń po zakaźnie chorych, bardzo pomocnym, nierujnującym ścian, ani urządzenia, oraz tanim środkiem dezynfekcyjnym. Szkoda, że pastylek formalinowych, używanych do aparatów dezynfekcyjnych *Scheringa* nie umieszczono także w dodatku do VII. lekospisu.

Fructus Capsici, owoce papryki, oraz

Fructus Piperis nigri, owoce pieprzu czarnego, stały się obowiązkowymi materyałami, gdyż służą do nastawiania, również nowo przyjętego, *Liquor Capsici compositus*.

*) O aldehydach, Z. Zawalkiewicza. 1897 str. 153, 175 i 186.

Anne 206/5 3/58

Kresolum, krezol (Tabl. II.). Krezol, czyli *oksytoluol* $C_6 H_4$ ($C H_3$), (O H) znany w trzech odmianach izomerycznych: orto-meta- i para-. Pod niedostateczną, ogólną nazwą, przyjętą w omawianym dodatku, mamy rozumieć *orto-krezol*.

Kresolum liquefactum, krezol płynny, rozpułn krezolu (Tabl. II.) przygotowuje się z 10 cz. wody destylowanej i 100 cz. krezolu, zatem tak samo, jak obowiązkowy rozpułn fenolu.

Liquor Capsici compositus (Linimentum Capsici compositum) *złożony nastój z papryki*, jest obowiązującym nas obecnie naśladownictwem zakazanego w swym czasie ekspeleru Dr. Richtera, aptekarza, oraz fabrykanta rozmaitych osobliwości leczniczych i zabawek dla dzieci.

Przyjęcie tego »fałszowanego« ekspeleru w poczet leków obowiązkowych, rumieni nas i zawstydzia, ale bezsilni wobec dokonanego faktu, przypatrzmy się podanemu nam w dodatku do VII. lekospisu przepisowi: Proszkowanej papryki i proszkowanego pieprzu czarnego po 100 gr., mydła weneckiego i kamfory po 25 gr. należy wytrawiać przez 8 dni, w 800 gr. stężonego alkoholu, poczem należy płyn wycisnąć i dodać: olejku rozmarynowego, lewandowego i goździkowego po 5 gr., olejku cynamonowego 1 gr. i amoniaku 200 gr. Powyższy tak uzupełniony, nastój, należy przesączyć i przechowywać w dobrze zamkniętych fiaskach.

Natrium benzoicum, benzoesan sodowy, jest częścią składową sodo-benzoesu kofeiny.

Natrium chloratum, chlorek sodowy (sól kuchenna) jest częścią pastylek sublimatowych.

Natrium hydrooxydatum, wodorotlenek sodowy (Tabl. II.) jest potrzebny do robienia obowiązkowego ocukrzanego tlenku żelazowego.

Oleum phosphoratum, olej fosforowany (Tabl. II.) jest 0.1% roztworem fosforu w oleju migdałowym. Oleju migdałowego 100 gr. ogrzewa się we fiasku, z 0.1 gr. fosforu, wstrząsając fiaskeczkę ustawicznie w łaźni wodnej, w temperaturze 50° C. aż do zupełnego rozpuszczenia się fosforu, a następnie przesącza się szybko ten roztwór przez watę. Dawka 1.0 *pro dosi*, 5.0 *pro die*.

Oleum Resinae empyreumaticum, przyswędkowaty olej żywiczny, przyjęto jako wchodzący w skład plastru kauczukowego.

Pastilli Hydragyri bichlorati corrosivi, pastylki z chlorku rtęciowego żrącego (Tabl. I.) Dokładnie równe ilości ciężarowe żrącego chlorku rtęciowego i chlorku sodowego, należy jak najlepiej wymieszać, zabarwić roztworem eozyny na czerwono i z takiej masy wytłoczyć jedno i dwugramowe pastylki, odpowiadające 0.5 gr. i 1.0

gr. sublimatu. Pastyłki powyższe należy wydawać z apteki, po zawięciu każdej z osobna w czarny papier.

Specyjalnego kształtu dla pastylek sublimatowych nie przepisano nam, jednak sędzę, iż wszystkie apteki powinny zachować, dla tem większego bezpieczeństwa, dotychczasowy kształt cylindryczny, wydłużony, w jakim wszystkie fabryki wyrabiają pastylki sublimatowe.

Phosphorus, fosfor, (Tabl. I) przyjęto ze względu na *Oleum phosphoratum*. Dawkę dla fosforu podano 0·001 *pro dosi*, 0·005 *pro die*.

Pilulae Ferri carbonici, pigułki z węglanu żelazawego. Wysokiem strąconego siarkanu żelazawego 10 gr., cukru proszkowanego 4 gr., węglanu potasowego czystego 5 gr., gliceryny 6 gr., należy wymięszać i ubić na masę z 1 gr. tlenku magnowego i 14 gr. proszkowanego korzenia ślazowego. Z tej masy należy uformować 200 pigułek i obsypać proszkiem z kory cynamonowej. Jedna pigułka zawiera 0·01 gr. żelaza.

Resina elastica, kauczuk, przyjęto jako część składową plastru kauczukowego.

Resina Podophylli, podofylina, (Tabl. II.) żywiczna substancja otrzymywana z kłębów rośliny: *Podophyllum peltatum* Lin., a znajdująca się od dawna w naszych aptekach, znalazła również pomieszczenie w dodatku do VII. wydania lekospisu i przypisano dla niej dawkę: 0·05 *pro dosi* 0·2 *pro die*.

Resorcinum, rezorcyna, (Tabl. II.) jest dwuoksybenzolem $C_6 H_4 (O H)_2$ 1:3, czyli fenolem dwuatomowym o meta-ułożeniu grup wodorotlenowych. Rezorcyna jest już także preparatem zadomowionym w aptekach. Dawka: 0·5 *pro dosi* 3·0 *pro die*.

Saccharinum, sacharyna jest od czasu ustanowienia podatku od cukru — materyałem, którego sprzedaż powierzono wyłącznie aptekom pod znanemi nam dobrze z roku ubiegłego surowemi zastrzeżeniami, a wliczoną została słusznie w poczet materyałów obowiązkowych, jako używka konieczna dla diabetyków.

Sandaraca, żywica sandarakowa, jest częścią składową plastru kauczukowego.

Sebum ovile, łój kozłowy, powołano po 10-cioletnim urlopie, do dalszej służby czynnej w szeregach leków obowiązkowych. Łój kozłowy wchodzi obecnie w skład maści rtęciowej i siarkowej, oraz służy do wyrabiania nowo obowiązującego :

Sebum salicylatum, łój salicylowany. Łoju kozłowego 100 gr, należy w łaźni wodnej ogrzewać przez 1. godzinę, z 10 gr. proszkowanej żywicy benzoesowej. Po upływie tego czasu należy tłuszcz sto-

piony odcedzić od żywicy i rozpuścić w takowym 2 gr. kwasu salicylowego i wylać w dowolne formy. Obowiązkowy łój salicylowany zawiera zatem 2% kwasu salicylowego.

Stearinum, stearyna, jest potrzebną do wyrobu stożków glicerynowych.

Sulfonalum, sulfonal (Tabl. II.) jest od dosyć dawna stosowanym dzielnym lekiem, którego własności nasenne odkrył K a s t w r. 1888. Sulfonal jest dwuetylo-sulfono-dwumetylometanem $(C_2H_5)_2C(SO_2, C_2H_5)_2$ i otrzymanym został po raz pierwszy przez Baumanna Dawka (*qua hypnoticum*) 2·0 *pro dosi*.

Suppositoria Glycerini, stożki glicerynowe, obowiązuje dodatek wylewać dwojakie, t. j. 2 i 3 gramowe, z następującej masy: 5 gr. krystalicznego węglanu sodowego rozpuszcza się w łaźni wodnej, w 100 gramach gliceryny, poczem dodaje się się 9 gr. stearyny i ogrzewa się aż do całkowitego zmydlenia się.

Syrupus Sennae cum Manna,*) *ulepek senesowy z manną*, otrzymał nowy przepis, różniący się tem od dotychczasowego, że zmniejszono w nim o połowę ilość manny. Zmianę tę przyjmujemy z uznaniem, gdyż przy najstaranniejszem przygotowywaniu syropu mannowego, wedle dotychczasowego przepisu, wydzielał się często stały znaczny osad, spowodowany zbytnią ilością manny. Nowy przepis jest następujący: 35 gr. pokrajanych listków senesowych z Tinnevely i 2 gr. ogрубnie potłuczonych owoców badyanu zalewa się, na 12 godzin, 350 gr. wody destylowanej. W 250 gr. odcedzonego i wyciśniętego płynu rozpuszcza się 400 gr. cukru i 50 gr. manny, poczem zagotowuje się tak otrzymany płyn do gęstości syropu.

Theobrominum, teobromina, jest dwumetyloksantyną $C_7H_8N_4O_2$. Znajduje się w ilości 1—2% w nasionach kakaowca i służy do wyrobu:

Theobrominum Natrio-salicylicum, sodosalicylan teobrominy (Tab. II.). Preparat ten jest mieszaniną soli sodowej teobrominy z salicylanem sodowym i jest tożsamy z *diurotyną*. Dawka 1·0 *pro dosi*, 6·0 *pro die*.

Tinctura Aloes composita, złożony nastój z alony. Aleosu 15 gr. korzenia goryczki, korzenia rzewieniowego, kłębu cytwarowego i szafranu po 2·5 gr. potłuczonych ogрубnie, należy wsypać do 500 gr. rozcieńczonego alkoholu i wytrawiać przez 6 dni, poczem należy ciecz odcedzić, wycisnąć i przesączyć.

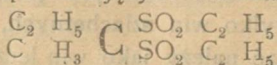
Tinctura rhei aquosa,*) *wyciąg wodny rzewieniowy*. 10 gr. ogрубnie potłuczonego korzenia rzewieniowego i 3 gr. boranu sodowego

*) Zmieniony przepis.

zwilża się 20 gr. rozcieńczonego alkoholu i odstawia się na 1 godzinę, następnie dodaje 150 gr. zimnej wody destylowanej, wytrawia się przez 24 godzin, od czasu do czasu mieszając, poczem cały nastój należy przesać.

Tinctura Strofanti,*) *nastój z nasion strofantusa*. (Tabl. II.) W miejsce eteru, przepisuje dodatek do VII. lekospisu eteru petrowy, jako rozczynnik, służący do uwolnienia nasion strofantusa od tłustego oleju. Co do sporządzania samego nastoju to: 50 gr. ogólnie sproszkowanych nasion oblewa się — po uwolnieniu w perkulatorze od oleju tłustego i po osuszeniu — dostateczną ilością rozcieńczonego alkoholu, wreszcie wprowadza się tak zwilżony proszek do perkulatora i wytrawia się przez 48 godzin taką ilością alkoholu rozcieńczonego, ażeby otrzymać 500 gr. nastoju. Zmieniona odpowiednio dawka opiewa: 0·5 *pro dosi* 2·0 *pro die*. Obecnie będziemy wszystkie nastoje silnie działające przygotowywać w stosunku, 1:10, z której to reguły wyjątek stanowił dotychczas omawiany nastój.

Trionalum, *trional*. (Tabl. II.) jest pochodnym od sulfonalu środkiem nasennym, odpowiadającym wzorowi:

Z porównawczych badań fizyologicznych przekonano się, że z wszystkich, analogicznie do sulfonalu zbudowanych dwusulfonów, działają te silniej, które mają więcej grup etylowych, podczas gdy grupy SO_2 nie mają na działanie tych związków żadnego wpływu. Dlatego trional ma być silniejszym od sulfonalu, a *tetronal* $(\text{C}_2 \text{H}_5)_2 \text{C} (\text{SO}_2 \text{C}_2 \text{H}_5)_2$ ma o wiele silniejsze własności nasenne od obydwu wymienionych związków. Dawkę dla trionalu przepisano: (qua hypnoticum) 2·0 *pro dosi*.

Unguentum Acidi borici, *maść z kwasem borowym*. Kwasu borowego miazko sproszkowanego 10 gr. należy zmieszać z 90 gr. wazeliny. Należy pamiętać, iż obowiązkowa obecnie 10% maść borowa, będzie żółtawa, gdyż tylko żółtawa wazelina jest obowiązkową. Dotychczas miały prawie wszystkie nasze apteki maść borową, przygotowaną na *białej* wazelinie.

Unguentum diachylon,*) *maść diachylowa*. 25 gr. miazko sproszkowanego tlenku ołowiowego, a oliwy i smalcu wieprzowego po 50 gr. należy ogrzewać, na słabym ogniu, mieszając ustawicznie, aż do całkowitego zmydlenia. W czasie ogrzewania, należy dodawać wody, w małych ilościach, ażeby nie przypalić tłuszczu. Tak zmydlony tłuszcz, należy przecedzić do moździerza i wymieszawszy należyte, aż do ostygnięcia, dodać 2 gr. olejku lewandowego.

*) Zmieniony przepis.

*Unguentum glicerini**) maść glicerynowa. 10 gr. skrobi pszennej rozmięszanej w 20 gr. wody destylowanej, należy wlać na parownicę porcelanową, do 100 gr. ogrzanej gliceryny, poczem należy mięszać ogrzewając, tak długo, dokąd nie utworzy się masa galaretowata, przeświecająca.

*Unguentum Hydrargyri**) maść rtęciowa. Rtęci metalicznej 200 gr, mięsza się dokładnie z 100 gr. tłuszczu z wełny owczej, (*Adeps Lanae*) w miejsce dotychczasowej *Lanoliny*. Następnie dodaje się częściowo stopionej i zastygłej mieszaniny 100 gr. łożu kozłowego, i 200 gr. smalcu wieprzowego, mięszając całą maść jaknajdokładniej. Maść przygotowana według VII. lekospisu jest zanadto twarda.

*Unguentum sulfuratum**) maść siarkowa. Różnica przepisów polega na tem, iż w miejsce 60 gr. smalcu, należy — zgodnie z przepisem dodatku — dodawać po 30 gr. smalcu i łożu kozłowego, a w miejsce 20 gr. kredy proszkowanej, należy dodawać tylko 5 gr. tejże. Zresztą przepis pozostał niezmieniony, a maść siarkowa będzie nadal zanadto miękka.

Vinum, wino. Dodatek do lekospisu podaje ogólne uwagi o winach, mianowicie, iż tylko win szlachetnych, otrzymywanych przez fermentację gron, używać należy jako win leczniczych. Wina te mają być zupełnie wolne od wszelkich obcych przymieszek, nadto nie mają zawierać kwasu siarkowego nienaturalnych barwików, jakoteż gliceryny w ilościach nieodpowiadających winom naturalnym. W szczególności przepisuje dodatek następujące wina jako obowiązujące:

Vinum album, wino białe, powinno zawierać 8—10% alkoholu.

Vinum rubrum, wino czerwone, powinno zawierać 8—12% alkoholu. Przy obydwu powyższych winach, należało podać dokładniejsze objaśnienia, dotyczące pochodzenia i gatunków win, które obowiązani jesteśmy w aptekach utrzymywać.

Vinum Malagense, wino z Malagi, powinno zawierać 13—18% alkoholu, 12—18% cukru i ma mieć barwę brunatno-czerwoną.

Vinum Marsalense, wino z Marsali, jest bardzo dobrem winem sycylijskiem, barwy jasno-brunatnej, powinno (tak samo jak malaga) zawierać 13—18% alkoholu, a 3—4% cukru.

Vinum Chinae ferratum, wino chinowo-żelaziste, zawiera 0·5% cytrynianu żelazowo chininowego. Kleju zwierzęcego (*Gelatina animalis*) 0·5 gr. należy rozpuścić w 10 gr. wody destylowanej i dodać do 500 gr. malagi. Następnie dodać należy 2·5 gr. cytrynianu żelazowo-chininowego, rozpuszczonego w 10 gr. wody destylowanej. Powyższą mieszaninę należy odstawić na 8 dni w chłodne miejsce, a po upływie tego czasu przesączyć.

*) Zmieniony przepis.

Vinum Condurango, wino z kandurango. 10 gr. drobno pokrajanej kory kondurango, należy wytrawiać, przez 8 dni, z 100 gr. wina marsali, mieszając od czasu do czasu, a następnie precedzić, wycisnąć i przesączyc.

Vinum Pepsini, wino z pepsyną. Do 500 gr. wina marsali należy dodać 0·5 gr. kleju zwierzęcego, rozpuszczonego w 5 gr. wody destylowanej, a wreszcie pepsyny i wody destylowanej po 12·5 gr. oraz kwasu chlorowodorowego rozcieńczonego 1·5 gr. Tak przyrządzone wino należy przez 8 dni wytrawiać, wstrząsając od czasu do czasu, a następnie przesączyc.

Vinum Rhamni Purshiani, wino z szakłaka Pursha. Do 150 gr. wina malagi należy dodać 0·2 gr. kleju zwierzęcego, rozpuszczonego w 2 gr. wody destylowanej, wreszcie 100 gr. płynnego wyciągu z szakłaka Pursha i 50 gr. syropu ze skórki owoców pomarańczy. Po odstawieniu powyższej mieszanki na 8 dni, w chłodne miejsce, należy gotowe już wino przesączyc.

Prócz powyższych zmian, i nowości, przypisuje »dodatek« dla kilku leków znajdujących się w VII. lekospisie, zmienione lub nowo wprowadzone dawki, a mianowicie:

Antifebrinum	pro	dosi	0·5	gr.	pro	die	2·0	gr.
Antipyrinum	"	"	2·0	"	"	"	6 0	"
Chloroformium	"	"	0·5	"	"	"	1·0	"
Kreosotum	"	"	0·2	"	"	"	1·0	"

Nadto zalicza dodatek do Tablicy IV, oprócz 17 leków należących do Tablicy II., także dwa leki następujące: *Bismuthum subgallicum* i *Extr. Condurango fluidum*.

I tak przeszliśmy pobieżnie całą część właściwą »Dodatku do VII lekospisu«, który w dniu 1 lipca b. r. powinien być już starym naszym znajomym.

Przed piszącym artykuł niniejszy nie leży jeszcze oryginał dodatku, gdyż do dziś dnia nie okazał się jeszcze na półkach księgarskich. Dlatego proszę bardzo wybaczyć artykułowi temu wszelkie braki i niedokładności, jeżeli się takowe po ukazaniu w druku »dodatku« okażą.

Do słów wypowiedzianych we wstępie, pozwalamy sobie dodać jeszcze uwag kilka, które nam się przy pisaniu artykułu tego nasunęły, a to powodując się zdaniem, iż każdy z pracujących w zawodzie farmaceutów, powinien ogłaszać w czasopismach zawodowych swoich groszy kilka, ażeby przyczynić się doświadczeniem swoim do budowy tak ważnego podręcznika, jakim był rządowy lekospis.

Nie możemy wyjść ze zdziwienia, iż dał nam «dodatek» nie jedno głupstwo, niepotrzebne, a natomiast zapomniał o wielu nowych lekach poważnych, ze wymienię tu tylko *kreozotal ichtyol duotal*. A już najbardziej nas dziwi brak surowicy przeciwbłonnicznej, leku, który już nie jedno istnienie ludzkie ocalił!

Czy nasz lekospis musi się zawsze oglądać na lekospisy obce, zamiast zdobyć się na nieco cywilnej odwagi i zaufania we własną wartość, jakich potrzeba, ażeby lek, tak odmienny pochodzeniem od wszystkich innych leków, uczynić obowiązkowym?

Natomiast cieszy nas niejedna zmiana i niejednen wprowadzony lek nowy, a przepisanie waseliny, jako podkładu dla maści z kwasem borowym, napełnia nas nadzieją, że w niedalekiej przyszłości wyruguje waselina z niejednej maści jetczejący smalec wieprzowy.

Z radością wita każdy od centrum ruchu oddalony farmaceuta a takim i ja jestem, przebłyśki świeatełek jasných, które okazują się coraz to wyraźniej na ponurym firmamencie naszego zawodu, pod postacią reformy, mającej usunąć możność frymarczenia aptekami, — mającej zabezpieczyć byt nasz na starość, gdy zerwane nogi, dłoń spracowana, przygarbione plecy i spotęgowana nerwowość (są to nasze medale zasługi) odmówią pracy posłuszeństwa, — wreszcie mającej zapewnić byt naszym żonom i dzieciom, gdy który z nas padnie zbyt młodo, w ciężkiej bardzo i wyczerpującej, wielogodzinnej naszej pracy codziennej.

Jednym ze słusznych postulatów reformy, jest także podniesienie poziomu umysłowego naszych następców. Jak to pięknie, iż dopominając się polepszenia bytu materyalnego, pragniemy, aby przynajmniej nasi następcy, więcej się uczyli, aniżeli nas uczone. Jak to pięknie z naszej strony, że przyznajemy z pokorą, że za nadto mało umiemy. Ale powinniśmy i my starsi pracować nad sobą i uzupełnić nasze zawodowe wykształcenie, powinniśmy łamać się z trudnościami i brakami naszej wiedzy i starać się usilnie, ażeby ten stary organ nasz zawodowy, nie upadał swoją wartością, w porównaniu do lat ubiegłych, ale przeciwnie, ażeby rósł w górę i — wraz postępem nauk — wyprzedzał roczniki dawniejsze.

Obecnie nastęrcza się pole do zasilania czasopisma naszego uwagami dotyczącymi naszego lekospisu. Pracujmy wszyscy razem nad gromadzeniem materyałów do lekospisu, a wtedy doprowadzimy może do tego, iż nowego lekospisu nie narzucą nam prawie wyłącznie ludzie stojący po za naszym zawodem, ale dopomożemy sami naszemu rządowi do ułożenia nowego wydania!

Zdzisław Zawałkiewicz.

Wyjaławianie katgotu.

Bardzo już dawno starano się znaleźć w chirurgii materyał do szycia i podwiązywania naczyń, któryby, po spełnieniu swego przeznaczenia, znikał. Zaczęto w tym celu używać nici, wyrabianych z tkanek zwierzęcych. Wprowadzenie w chirurgii dziś rozpowszechnionego katgotu zawdzięczamy Lister'owi, którego sposoby przygotowywania i wyjaławiania katgotu były bardzo pierwotne i niedostateczne. Nieco później prawie każdy z chirurgów posiadał swoją odrębną metodę, wskutek czego powstało ich mnóstwo, pozostawiając jednakże dużo do życzenia. Wszystkie te metody autor dzieli na trzy grupy: 1) metody antyseptyczne — najdawniejsze, 2) aseptyczne i 3) najwięcej obecnie stosowane — metody mieszane, polegające na kombinacji antyseptyków z wysoką temperaturą. Autor wypróbował wszystkie powyższe metody, rozpoczynając od zbadania odporności katgotu pod wpływem rozmaitych płynów.

W tym celu katgut świeży, nawinięty na motki szklane, autor poddawał kolejno działaniu wody, alkoholu, chloroformu, eteru, terpentyny, tłuszczów, ksyłolu i kwasu chromowego — z początku przy normalnej ciepłocie i ciśnieniu, następnie przy ciepłocie wrzenia i w końcu przy ciśnieniu 2—3 atm. Na mocy prób tych autor dochodzi do następujących wniosków:

Suchą wysoką ciepłotę katgut znosi dobrze: zaczyna się zmieniać dopiero przy 150°. Woda wogóle jest bardzo szkodliwa dla katgotu, ponieważ nawet przy normalnej ciepłocie katgut traci w niej kształt, odporność i spójność swych włókien; przy temperaturze wyższej zmiany te następują szybciej i wybitniej, a we wrzącej wodzie katgut traci zupełnie swoją budowę i tem prędzej, im ciśnienie jest wyższe. W gorącej parze katgut zmienia się zupełnie tak samo.

Niektóre odczynniki chemiczne, jak: formalina, kwas chromowy i inne, posiadają własności utrwalania organicznych tkanek. Utrwalony w nich katgut opiera się działaniu wody, tak przy normalnej, jak i podniesionej ciepłocie, dość długo.

W płynach obojętnych, które zaczynają wrzeć niżej 100° (alkohol, eter, chloroform), katgut przechowuje się przy normalnej ciepłocie bardzo dobrze i długo; przy ciepłocie zaś wrzenia nie zmienia się w nich tylko wtenczas, jeżeli te płyny są zupełnie wolne od wody.

W obojętnych płynach, które zaczynają wrzeć wyżej 100° (terpentyna, ksyłol, gliceryna, tłuszcze), katgut przy normalnej ciepłocie przechowuje się również dobrze i długo; przy ciepłocie zaś wrzenia robi się kruchym, twardym i do użytku wcale niezdatnym.

Co się tyczy wyjaławiania, to, według autora, żadna z powszechnie używanych metod nie zapewnia czystości gatgotu. Prawda, możnaby w tym celu użyć albo bardzo silnych antyseptyków, albo wysokiej ciepłoty, jak proponuje Kocher, Scheffer i inni, lecz należy pamiętać, że niektóre drobnoustroje, a zwłaszcza ich zarodki, posiadają bardzo wysoką odporność, nawet wyższą od odporności włó-

kien katgutowych, z czego wynika, że, zanim zdołamy należycie go wyjałowić, zupełnie go zniszczymy.

W celu wypróbowania niektórych metod wyjaławiania, autor brał katgut rozmaitej grubości, ciał na kawałki 3 cent. długie, odłuszczał i wyjaławiał za pomocą pary, nie troszcząc się o zmiany, wywoływane gorącą parą. W ten sposób przygotowany katgut zakazał w części gronkowcem, w części lasecznikiem karbunkułowym i następnie wyjaławiał według niektórych, częściej używanych metod. Jednocześnie robione były próby i ze świeżym katgutem, w którym autor stale znajdował lasecznika bardzo dużych rozmiarów i bardzo odpornego na wysoką ciepłotę (Katgutsbacillus).

Z pośród wielu próbowanych antyseptyków przy normalnej ciepłocie skutecznym okazały się tylko 1⁰/₀₀ wodny roztwór sublimatu, olej jałowcowy, formalina i 1⁰/₀ — 0,5⁰/₀ roztwór kwasu chromowego. Sztucznie zakazony katgut do zupełnego wyjałowienia potrzebował od 1—30 godz., świeży zaś dopiero po 30 dniach stał się zupełnie czystym.

Te same próby powtórzone były przy wysokiej ciepłocie i przy ciśnieniu (2—3 atm.). Na podstawie tych prób autor dochodzi do przekonania, że sucha, wysoka ciepłota wyjaławia katgut dopiero przy 150⁰, to jest wtenczas, kiedy katgut staje się do użytku niezdatnym.

Ciepłota wrzenia obojętnych płynów również zdolna jest wyjałowić katgut, lecz wtenczas tylko, jeżeli działa dłuższy przeciąg czasu, a zatem wtenczas, kiedy katgut staje się również do użytku niezdatnym. Z tego wynika, że aseptyczne metody albo nie zapewniają absolutnej czystości katgut, albo zupełnie go niszczą.

Antyseptyczne sposoby nie wszystkie są skuteczne, natomiast metody z sublimatem, olejem jałowcowym, formaliną i kwasem chromowym, dają katgut absolutnie czysty, naturalnie, jeżeli działają dostateczną ilość czasu.

Metody mieszane dają katgut względnie czysty, lecz prawie zawsze z drażniącymi tkanki własnościami tych antyseptyków, w których był wyjaławiany; przytem jedne z nich są trudne do wykonania, inne zaś niszczą katgut.

Jeszcze Lister i współcześni mu chirurgowie przypuszczali, że organiczne tkanki, wprowadzone do żyjącego ciała, odnawiają się i żyją. Następnie przypuszczano, że organiczne tkanki, a więc i katgut, rozpuszczają się w surowicy krwi, nawet w ropie. Dopiero Lister i inni całym szeregiem doświadczeń dowiedli niedorzeczności tych przypuszczeń. Dziś już powszechnie wiadomo, że katgut wchłania się w żywym ciele, dzięki białym ciałkom krwi. Wchłanianie to następuje niejednakowo i nierównomiernie, co zależnem jest od wielu przyczyn, jak np. sposobu przygotowywania katgut, grubości i wyjaławiania. Według niektórych autorów, wchłanianie katgut trwa od 3 dni do 5 miesięcy.

Dla zbadania tej kwestyi, autor używał katgut, wyjaławianego według pięciu metod: za pomocą suchej wysokiej ciepłoty, oleju jałowcowego, sublimatu, formaliny i kwasu chromowego. Jako pola do

badania, użył jamy brzusznej psa: psa chloroformowano i po należytem oczyszczeniu skóry otwierano mu szeroko jamę brzuszną, a w ścianę tejże wszywano katgut szwem ciągłym i zawiązywano podwójnym węzłem. Każdym wzorem katgotu było zrobionych 4—5 wkłuc. Szwy oddzielnych wzorów były oddalone od siebie na 3 cnt. i zawsze w jednym i tym samym porządku. Katgut używany był zawsze jednakowy (Nr. 2) i przechowywany w wyjałowionej wodzie. Wszystkie psy, użyte do prób, znosiły operację bardzo dobrze i szybko zdrowiały, a po przeciągu pewnego czasu były zabijane i badane. Wszystkich prób autor wykonał 8: pierwszy pies zabity był w 12 dni po operacji, drugi w 15 dni, trzeci w 30 i t. d., a ostatni w 125 dni.

Na podstawie tych doświadczeń autor przyszedł do przekonania, że katgut nie wchłania się tak szybko, jak to wielu utrzymuje, albowiem jeszcze po 125 dniach można było stwierdzić u psów obecność katgotu.

Metody przygotowywania i wyjaławiania katgotu, według spostrzeżeń autora, wywierają ogromny wpływ na sposób i czas wchłaniania się tegoż. Katgut, wyjałowiony suchą ciepłotą, olejem jałowcowym lub formaliną, wywiera taki sam wpływ chemiczny na otaczające tkanki, jak wyjałowiony sublimatem: lub kwasem chromnym.

Aseptyczny katgut wchłania się szybciej, niż antyseptyczny, nacieczenie bowiem aseptycznego katgotu białemi ciałkami krwi, jak się pokazało przy drobnowidzowem badaniu, następuje szybciej i obficie; najwolniej zaś wchłania się katgut sublimatowy i chromowy.

W końcu ogólne utrzymanie zwierzęcia, jego wiek i odżywianie również wywierają ogromny wpływ na szybkość wchłaniania się katgotu.

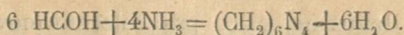
Sam autor, jak widać z jego porównania katgotu z jedwabiem, nie jest zwolennikiem katgotu, zaleca on katgut jedynie tylko przy szyciu błon śluzowych, w mało dostępnych jamach i przy szyciu skóry, lecz wtenczas, kiedy użycie siły do ściągnięcia brzegów rany nie jest potrzebne: jedwab w tym ostatnim przypadku, według autora, jest nieodpowiedni, ponieważ jest porowaty i co zatem idzie, łatwo zanieczyszcza się.

(Deutsche Zeitschrift für Chirurgie, Gazeta lek.)

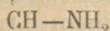
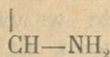
Nowe leki.

Urotropina. W ostatnich czasach, coraz częściej zaczyna być stosowana urotropina, jako środek dezynfekcyjny dróg moczowych.

Urotropina z chemicznego punktu widzenia jest heksametylente-traminą i otrzymuje się przy działaniu amoniaku na aldehyd kwasu mrówkowego (formaldehyd):

Wzór racjonalny: $\text{CH}=\text{NH}$.

Odczyn odbywa się już nawet, jeśli pod kloszem postawić obok siebie 2 szklanki, jedną z formaliną (40% formaldehydem), drugą z amoniakiem: po jakimś czasie, wewnętrzna ściana klosza pokrywa się proszkiem heksamentylentetraminy.

Proszek urotropiny przedstawia się krystalicznym, nie ma zapachu, łatwo rozpuszcza się w wodzie (1:1 — 1:2 wody), dając roztwór odczynu słabo zasadowego, bez smaku, trudniej rozpuszcza się w wyskoku, w eterze nie rozpuszcza się wcale.

Przy gotowaniu z kwasem siarkowym urotropina rozkłada się na amoniak i aldehyd kwasu mrówkowego, przygotowaniu z ługiem żrącym na alkohol metylowy i mrówkan sodowy. Przy dodaniu wody bromowej, roztwory urotropiny dają żółty osad, dwubromkuheksametylentetraminy, lub zmętnienie tejże barwy, z solami rtęci, dają biały osad, wskutek czego określenie ilości mocznika sposobem Liebiga przy przyjmowaniu urotropiny nie może mieć zastosowania. Z kwasem pikrynowym urotropina daje osad krystaliczny, zwiększający się wobec kwasów organicznych. Na odczyn ten należy zwrócić szczególną uwagę, ponieważ może być powodem mylnej oceny wskazówek albuminimetru Esbacha przy przyjmowaniu urotropiny.

Dr. Orłowski, posługując się metodami bakteriologicznymi, zbadał szczegółowo działanie urotropiny i przyszedł do następujących wniosków:

1. Urotropina względem *ibrio chol. asiat.*, *staphyloc. pyog. aur.*, *bact. coli com.* i zarodników *bac. antr.* ma słabsze własności bakterjohójce, niż sublimat i kwas karbolowy.

2. W obecności białkanów działanie antyseptyczne urotropiny się zmniejsza.

3. Urotropina ma znaczne działanie antyseptyczne względem bakterij fermentacji moczu, osobliwie 37,5° C; po przejściu urotropiny przez ustrój, działanie to znacznie się zwiększa.

4. Urotropina hamuje rozwój bakterij nie tylko zasadowej, lecz także kwaśnej fermentacji moczu.

5. Działanie antyseptyczne urotropiny względem bakterij fermentacji moczu o wiele przewyższa działanie salolu.

6. W ustroju urotropina częściowo rozkłada się, tworząc aldehyd kwasu mrówkowego.

Paste zraça, niesprawiająca bólu, otrzymuje się dodając do pasty arsenikowej ortoformu, jak to poleca Ponchet:

Rp. *Acid arsenicos*,
Orthoformi aa 02
Alcoholis
Aq. destilat aa 10.0—15.0

Guajasanol. Nowy ten przetwór gwajakolowy jest chlorkiem diene-tyloglykokolo-gwajakolu, krystalizuje w postaci białych pryzmatycznych kryształków, topiących się przy $+184^{\circ}$; posiada słabą woń gwajakolu, smak zaś słono gorzki; w wodzie rozpuszcza się bardzo łatwo, działa obojętnie; w styczności z węglanami potasowców, rozkłada się na zasadę wolną (dwuetyloglykokolo-gwajakol), która się wydziela z roztworu w postaci cieczy olejstej. Badania Heizla wykazały, iż przetwór ten nie działa trująco, że 2% roztwór rany nie drażni, 10% roztwór drażni błony śluzowe, jednakowoż ich nie nadżera; że posiada słabe własności znieczulające. Badania bakteriologiczne Buchnera i Perutza wykazały, iż roztwór gwajasanolu 1:50 i 1:100 niszczy prądkie; roztwór 1:200 rozwojowi ich nie przeszkadza; własności przeciwnilne zatem odpowiadają mniej więcej własnościom kwasu borowego.

Badania kliniczne w końcu wykazały, iż gwajasanol w przypadkach gruźlicy, podawany w dawce 3—12 gr. na dzień w opłatkach, lub też w roztworze, wstrzykniętym podskórnie, nie wywołał ubocznych przypadłości ani ze strony krążenia, ani ze strony przewodu pokarmowego; chorzy znosili go dobrze, odzyskiwali apetyt i przybierali na wadze bez stosowania osobnego leczenia dyetycznego. Z dobrym skutkiem podawano ten środek (daw. 3 gr.) w biegunkach gruźliczych. Zadawalniające wyniki dawała w ożeniu tamponada z roztworem 10+20% gwajasanolu, stosowana po $\frac{1}{2}$ —1 godziny. W zapaleniu jamy ust stosowano skutecznie płókania $\frac{1}{12}$ —2% roztworem lub pendzlowanie 5% roztworem. W zapaleniach pęcherza stosowano przestrzykiwania roztworem 0.5—1.0 na 2000. W końcu w chorobach oczu okazał się gwajasanol pomocnym w roztworze 1% jako środek przeciwnilny, jakoteż w przewlekłych zapaleniach spojówki. (Dr. Einhorn, *Münch. med. Wochens.* 1900, Nr 1).

Sprawy zawodu aptekarskiego.

Sprawozdanie.

Z 6. posiedzenia Wydziału galic. Tow. aptek. odbytego na dniu 3. kwietnia b. r.

Przewodniczący p. prezes Fryderyk Dewechy, sekretarz p. Julian Hausberg. Obecni członkowie Wydziału pp. Demant, Jeziński, J. Piepes-Poratyński, Moczulski, Bezucha, Oberhard, Dr. J. Rücker, Rein, Starczewski.

Sekretarz odczytuje sprawozdanie z 5. posiedzenia Wydziału galic. Tow. aptek. które zostaje przyjęte przez Wydział do zatwierdzające wiadomości.

Kol. Jeziński przedkłada sprawozdanie z odbytego szkontrum kasy, przy którym znaleziono wszystko w należytem porządku.

Następnie odczytuje p. prezes wysłany list kondolencyjny do rodziny ś. p. kol. Piotrowskiego, poczem kol. Starczewski wygłasza rezolucye powzięte na poufnem zgromadzeniu kolegów lwowskich co do zapytań Związku towarzystw farmaceutycznych w Wiedniu w sprawie reformy zawodu aptekarskiego. Rezolucye te pochodzące od szerszego grona kolegów a przez Wydział jako takie do wiadomości przyjęte będą w osobnym artykule ogłoszone.

Do szkontrum kasy na miesiąc kwiecień wybrani zostali pp. Dr. Rucker i Jan Piepes-Poratyński.

Z kolei odczytuje p. prezes list aptekarza Oberländera z prośbą o pomoc materyalną dla kol. Herschdörfera dzierżawcy apteki w Cieszanowie, który z powodu pożaru stracił wszystkie zapasy swej apteki. Z inicjatywy galic. Tow. aptek. zebrano na ten cel 100 kor. które uchwalono odesłać kol. Herschdörfowi.

Następnie przedkłada prezes prośbę kol. G. T. o pożyczkę zwrotną 240 koron, spłacalną w ratach miesięcznych po 20 koron za poręką kol. T. i S.

Kol. Demant sprzeciwia się pożyczce, gdyż petent nie należy rok do Towarzystwa, co się sprzeciwia §§. 13 i 21 statutu; natomiast uchwała Wydział na podstawie §. 20 al. 3 datek 80 koron jako zapomogę w razie choroby.

Jako wolne wnioski przedstawia Dr. Rucker konieczność przyjęcia dozorczy domu, na co uchwała Wydział płacę do wysokości 20 koron miesięcznie. Zawiadamia dalej że pólkownik Schedivy z dniem 1. sierpnia b. r. wskutek przeniesienia go wymówił zajmowane przez niego mieszkanie w kamienicy Towarzystwa. Dalej zostaje zawiadomiony Wydział, że kol. Teodoro vicz złożył w darze dla biblioteki Tow. 9 książek rozmaitej treści, zaco uchwalono podziękować serdecznie ofiarodawcy i w najbliższym numerze Czasop. ogłosić tytuły ofiarowanych książek.

Kol. Jeziński porusza kwestyę obchodu »święconego« naco uchwalają koledzy datek 2 koron od każdego uczestnika. Termin zaś tego oznacza się na dzień 22 kwietnia.

Na tem posiedzenie zamknięto.

Sekretarz:
Julian Hausberg.

Przewodniczący:
Fryderyk Dewechy.

Sprawozdanie.

Imieniem komisji delegowanej przez Wydział na ogólne zebranie kolegów lwowskich składa kol. Starczewski sprawozdanie następującej treści:

W dniach 20 i 22 marca br. odbyło się we Lwowie poufne zebranie farmaceutów lwowskich, na którym omawiane były rozmaite sprawy zawodowe. Przy punkcie »reforma zawodu aptekarskiego«

wywiązała się burzliwa dyskusya, liczni mowcy uderzali w gwałtowny sposób na czynniki pracujące gorliwie nad udaremnieniem zabiegów przyjaciół reformy zawodu; wykazano nieżyczliwość sfer decydujących dla najbardziej usprawiedliwionych żądań współpracowników; wykazano dziwny upór ze strony właścicieli aptek dla wszelkich ustępstw na korzyść personalu pracującego; wykazano oburżającą dowolność władz politycznych przy nadawaniu koncesyi i wyborze »najgodniejszego« kandydata; wspomniano także o niepokiesających stosunkach lokalnych (o braku koleżeńskości, o ciągle lichym stanie pokoi inspekcyjnych, o późnem zamykaniu aptek, etc.). Co do ostatnich punktów, t. j. spraw lokalnych zgodzono się starać zle usunąć za pomocą bojkotowania odnośnych kolegów, względnie właścicieli aptek, co do reformy zawodu uchwalono poczekać jeszcze kilka tygodni na rezultat zwołanych już ankiet krajowych i ministeryalnych; gdyby takowe wypadły nie po myśli współpracowników — postanowiono przymusić swoje postulaty chociażby przez zastosowanie najradykałniejszych środków. Do tych radykalnych środków zaliczają farmaceuci przede wszystkim strejk lub wywalczenie wolnego przemysłu aptekarskiego.

Na zebraniach tych uchwalono też rezolucje przesłane Związkowi towarzystw farmac. w Wiedniu następującej treści:

1) Określenie godności kandydatów na nowe koncesye ma się odbywać na podstawie zaprowadzić się mającej pragmatyki służbowej (na wzór pragmatyki urzędniczej).

2) Reformę zawodu (koncesyę personalną, poprawę stosunków służbowych, przede wszystkim zabezpieczenie na wypadek starości lub nieudolności do pracy i powiększenie liczby aptek) należy wszelkimi możliwymi środkami popierać; gdyby usiłowaniom tym nadal stawiano przeszkody — farmaceuci są zdecydowani chwycić się najradykałniejszych środków.

Myśl upaństwowienia lub ukrajowienia aptek znajduje najwięcej sympatyj wśród współpracowników.

Sprawozdanie komisji procesowej

Wygłoszone przez kol. Starczewskiego na posiedzeniu galic. Towarzystwa aptek. w dniu 4 maja b. r.

Na posiedzeniu komisji procesowej odbytem w dniu 28 kwietnia b. r. skonstatowano z przyjemnością, iż na rozesłane listy upominające Nr. I. nadesłano do tego czasu tytułem zaległych wkładek przeszło pięćset koron, niektórzy panowie nadesłali tylko pewne kwoty a conto tych zaległości, inni zaś prosili o pozwolenie spłacenia długów w pewnych ratach, naco komisya uwzględniając ciężkie czasy chętnie się zgodziła. Jest nadzieja, że po wysłaniu listów upominających Nr. II. zredagowanych w tonie ostrzejszym i groźących skargą sądową — wpłyną do kasy Towarzystwa prawie wszystkie zaległe wkładki.

Inaczej niestety ma się sprawa z długami wekslowymi. Tu wskutek nieliczenia się ze statusem i lichej gospodarki poprzednich zarządów Towarzystwa (od 1896 r. wstecz) pożyczki wekslowe nie zostały w ciągu kilku a nawet kilkunastu lat ściągnięte względnie na nowe zmienione, tak, że weksle owe utraciły jako takie swoją moc prawną i muszą być w innej drodze dla Towarzystwa niewygodnej poszukiwane.

Pan kol. Demant obiecał w ciągu tego miesiąca wypracować dokładny wykaz długów, wpłaconych rat, wysokości prowizji za cały czas i za ostatnie trzy lata; dodaje tu si za ostatnie trzy lata, albowiem niektórzy członkowie komisji twierdzą, że stronie skarżącej przysługuje prawo żądać procentów tylko za ostatnie trzy lata. Sprawa ta będzie przedmiotem konferencji z syndykiem Towarzystwa.

Komisja omawiała także sprawę zawierania ugód na spłaceniu długów w pewnych ratach; ugody takie mają być zawierane tylko w formie skryptów dłużnych, nie podlegających przedawnieniu.

Na fundusz zapomogowy żelazny.

Farmaceutów galicyjskich złożono:

Kol. Turzański Eustachy magister farmacji w Kołomyi	5 kor.
Na cele funduszu emerytalnego przesyłam od siebie, kolegów ze mną pracujących i obcych a życzliwych szlachetnej myśli zabezpieczenia Farmaceutom bodaj kilku chwil spokojniejszych w starości Weiss Alfred, aptekarz w Bochni	11 kor.
Resztująca kwota pozostała ze składki, uzbieranej na Wspólne święcone	6 kor. 46 h.
Kolega Kajetanowicz Szymon, aptekarz z Horodenki	6 kor.
« Siarkiewicz Władysław z Horodenk	2 kor.
« Allerhand Włodzimierz z Tarnopola	5 kor.
» Berger Adolf, słuchacz kursów farmacji, Lwów	2 kor.
<hr/>	
Razem	37 kor. 46 h.

Pamiętajcie P. T. koledzy przy każdej sposobności o funduszu zapomogowym i zasilajcie go coraz to nowymi choćby najskromniejszymi darami

Inne narody powołują do życia przy pomocy składek centowych olbrzymie instytucje; my starajmy się, żeby nasz fundusz zapomogowy mógł jak najprędzej rozpocząć swoją humanitarną działalność i ażebyśmy tym sposobem, pozostawionym na łasce losu w żmudnej pracy osiwałym kolegom dali możliwość używania odpoczynku i spokoju bodaj w dniach ostatnich.

Fryderyk Dewechy.
prezes.

O d e z w a

do P. T. Kolegów członków galic Towarz. aptek.

Otrzymaliśmy pismo następującej treści: „Szanowne Towarzystwo! W dniach od 21. do 25. lipca b. r. odbędzie się w Krakowie IX. Zjazd lekarzy i przyrodników polskich, w połączeniu z wystawą przyrodniczo-lekarską, obejmujący także sekcję przyrodniczo-rolniczą i techniczną. Komitet gospodarczy Zjazdu dokłada wszelkich starań, aby Zjazdowi temu nie tylko zapewnić liczny udział uczestników, lecz także nadać mu poważne naukowe znaczenie przez postawienie na porządku dziennym posiedzeń tematów naukowych ogólniejszej doniosłości. W doprowadzeniu swoich zamiarów do pożądanego celu napotkał już Komitet gorącą pomoc i poparcie wielu Towarzystw naukowych. W nadziei, że Szanowne Towarzystwo również poprze nasze usiłowania, Komitet gospodarczy ma zaszczyt prosić Szanowne Towarzystwo o wzięcie udziału w Zjeździe.

Kraków, dnia 15 marca 1900 r.

Prof. K. Kostanecki, Prof. Dr. A. Witkowski
przewodniczący Komitetu.

Prof. Dr. Stanisław Ciecchanowski
sekretarz Komitetu (Wielopole).

Przypuszczając, że większa ilość Szanownych Kolegów zechce skorzystać z powyższego zaproszenia, rzucamy myśl urządzenia *wspólnej gremialnej wycieczki członków galic. Tow. aptek.* Pragnąc znać ilość ewentualnych uczestników powyższej wycieczki, udajemy się z prośbą do wszystkich tych szanownych Kolegów, którzy mają zamiar wziąć udział w Zjeździe, ażeby zechcieli podać swe nazwiska Prezesowi podpisanego Wydziału, najdalej do dnia 1. lipca b. r.

Dodatkowo zaznaczamy, że wkładka uczestników w Zjeździe wynosi dla członków Zjazdu 20 koron, dla towarzyszących im osób 10 koron, że komitet Zjazdu może ewentualnie postarać się o mieszkania dla biorących w Zjeździe udział, oraz że w razie większej ilości uczestników projektowanej przez nas wycieczki nie jest wykluczoną możliwością uzyskania zniżenia ceny jazdy kolejowej.

We Lwowie, dnia 4. maja 1900.

Za Wydział galic. Towarz. aptek.

Julian Hausberg,
sekretarz.

Fryderyk Dewechy,
przewodniczący.

Wiadomości bieżące.

— Komitet gospodarczy IX. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich uprasza wszystkich, pragnących uczestniczyć w Zjeździe, o zgłaszanie swego udziału bez względu na to, czy doszło ich osobne zawiadomienie o Zjeździe lub nie.

Pomimo bowiem starań komitetu mogło się zdarzyć, że zawiadomienia te dołączone do czasopism naukowych otrzymali nie wszyscy interesowani, odrębnych zaś osobistych zaproszeń na Zjazd komitet nie rozsyła.

— Na Jubileusz wszechnicy Jagiellońskiej ze wszęch stron wysyłają delegatów. Wyszędł już spis osób, które z powodu jubileuszu wszechnicy jagiellońskiej otrzymały doktoraty honorowe. Razem rozdanych zostało 70 doktoratów, z tego na Wydział teologiczny przypada 13, na prawniczy 14, medyczny 12, filozoficzny 31. Honorowe doktoraty teologii otrzymali z Polaków: kardynał Ledóchowski, tytularny biskup poznański ks. Likowski, biskup z Włocławka Kossowski, proboszcz w Grzybnie, prezes towarzystwa naukowego w Toruniu ks. Kujot; z obcych otrzymał tytuł doktora teologii kardynał Parocchi.

Na Wydziale prawniczym otrzymali doktoraty: p. W. Holewiński z Warszawy, dr. Leon Biliński, Włodzimierz Spasowicz, Ludwik Górski z Warszawy, hr. Leon Piniński; na medycznym: J. Baranowski z Warszawy, Włodzimierz Brodowski z Warszawy, Henryk Hoyer z Warszawy, Zygmunt Laskowski z Genewy, Marcei Nencki z Petersburga, H. Święcicki z Poznania, z obcych: Emil Roux z Paryża, Virchow z Berlina; na filozoficznym: Dr. Michał Bobrzyński, Julian Dunajewski, ks. Tadeusz Lubomirski z Warszawy, Władysław Łuczkiwicz dyr. muzeum krakowskiego, Henryk Sienkiewicz, Henryk Struwe w Warszawie, Prof. dr. Wojciechowski ze Lwowa; z obcych: podróżnik Nordenskjöld, minist. oświaty Hartl, prof. sławistyki w uniwersytecie wiedeńskim Jagiec i w. i.

— Dnia 7. maja r. b. odbył się w Krakowie wiec magistrów farmacyi, b. uczeni Wszechnicy Jagiellońskiej. Celem Zebrania był wybór komitetu, który ma obmyśleć sposób wzięcia udziału w 500-letnim obchodzie jubileuszowym Wszechnicy przez magistrów farmacyi dyplomowanych w Alma Mater Jagiellonica. W skład komitetu weszli pp. Redyk, Matula, Skowroński T ad., Waligórski i Śmieszek.

— Krajowa Rada zdrowia na posiedzeniu odbytem w pierwszych dniach maja b. r. oświadczyła się za otwarciem aptek: w Strzeliskach nowych (pow. Bóbrka), w Probuźnie (pow. Husiatyn) i w Uściu zielonem (pow. Buczacz); za rozpisaniem konkursu na aptekę w Muszynie pozostawiając filię w Krynicy dotychczasowemu właścicielowi panu Nitribittowi. Co do otwarcia drugiej apteki w Buczaczku orzekła Rada zdrowia odmownie.

— »Zdrowie« staje się organem warsz. Tow. higienicznego. Redaktorem obrano Dr. Władysława Janowskiego, dotychczasowego redaktora »Pamiętnika lekarskiego«.

— Na uniwersytet warszawski uczęszcza w r. b. 82 słuchaczy farmacyi.

— Prof. Kitasato, dzielący się z Yersinem zasługą odkrycia prątką dżumy, utrzymuje, że obecnie odkrył drugi prątek wywołujący podobną chorobę, w czem leżałoby wyjaśnienie, dlaczego surowica Yersinowska nie zawsze skutkuje, a zarazem nadzieja wytworzenia drugiej surowicy, użytecznej tam gdzie pierwsza zawodzi.

— VIII. Zjazd międzynarodowy w sprawie alkoholizmu odbędzie się w r. 1901 w Wiedniu.

— »Rosyja«, dziennik rosyjski, wspomina, że nie tylko w sferze wojskowej rosyanie posiadają mniej praw od finlandczyków: np. lekarz finlandzki ma prawo praktykować w Rosyi, natomiast w Finlandyi rosyjski stopień lekarza nie jest uznawany.

Dziennik przytacza fakt, że apteki finlandzkie nie chciały wydawać lekarstw na recepty znakomitego lekarza rosyjskiego Botkina.

Jest to objaw walki, jaką toczy cały naród finlandzki wskutek zamachów rządu rosyjskiego na konstytucyę finlandzką.

— Kol. Zygmunt Teodorowicz objął Zarząd apteki kol. M. Zahradnika w Złoczowie.

— Nekrologia. S. p. Jan Zaniewski, aptekarz we Fryszaku zmarł 21. z. m. Zmarły należał do wykształceńszych członków zawodu. Pokój Jego duszy.

— Ś. p. Gustaw Wagner, aptekarz w Wiedniu zmarł w wieku lat 90. Wybitny i zasłużony członek ogólnie austr. towarzystwa aptekarskiego.

Dostrzeżone błędy.

Str. 158	—	wiersz	4	górnny	się	zamiast	sę
		„	12	dolny	tażsama z	mięszaniną znaną	zamiast
					tażsama mieszanina znaną.		
		„	1	dolny	identyczny	zamiast	dentyczny.
„ 160	—	„	2	„	preparat zawiera,	pomimo	zamiast
					preparat	pomimo.	
„ 160	—	„	1	„	Ph. germ	zamiast	Ph. garm.

Treść Nr. 10-go Czasopisma.

Dodatek do VII. lekospisu (dokończenie) przez Z. Zawalkiewicza; Wyjaławianie katgut. — Nowe leki. — Notatki praktyczne. — Sprawy zawodu aptekarskiego: Sprawozdanie z 6-go posiedzenia Wydziału; Sprawozdanie z posiedzenia współpracowników w sprawie reformy; — Sprawozdanie komisji procesowej. — Fundusz emerytalny. — Wiadomości bieżące. — Ogłoszenia.

Przybory służbowe dla Położnych

według rozporządzenia c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 10. września 1897 (Dz. u. p. Nr. 216). w eleganckiej kasetce niklowanej okrytej płótnem nieprzemakalnym oferuje pp. Aptekarzom **po cenie 12 złr. franco**

Droguerya Emanuela Schenkra

magistra farmacyi

we Lwowie ul. Słoneczna 1. 15.

Dom handlowo-komisowy

J. SLECKOWSKI I Spka WE LWOWIE.

reprezentuje firmy:

G. Hell & Co., Troppau	Georg Wenderoth, Cassel
Richter & Co., Brux	Carl Kurka, Prachalitz
Gottlieb Kraus, Wien	Max Glaser, Wien

i wiele innych pierwszorzędnych w zakresie chemicznym i farmaceutycznym.

Własne malarnie szkła i porcelany

Kompletne urządzenia aptek

Redaktor odpowiedzialny: Teofil Starczewski.
Nakładem galic. towarz. aptek. Z drukarni W. A. Szyjkowskiego.

G. & R. FRITZ WIEN.

Hurtowny skład materiałów aptecznych

Acidum carbolicum rectificatum.
Acid. carbolic. crud. liq.

Sprzedż wyrobów smołowych
fabryki chemicznej w Angern.

Przetwory farmaceutyczne
Emplastra,
Extracta, Tincturae, Unguenta
etc. Olea aetherea.

Acidum citricum, Acidum tartaricum.
Tartarus depur., Tartar. natrium.
w kryształach i proszku
chemicznie czyste.

Salvo Petrolia
Unguentum Paraffini G R F
we wszystkich gatunkach.

Acidum et Natrium salicylicum
oraz inne przetwory salicylowe
jak: Salolum, Salipyrinum, Bis-
muthum salicylicum etc. wszyst-
kich znakom, marek fabrycznych.

Cognac fine Champagne, Cognac
d'Espagne, Cognac de Hongrie
prawdziwe marki po
cenach bardzo przystępnyh.

Antipyrinum Hoechst marki: Lew
i Gwiazda **Antipyrinum GRF. „The-
seus Marke“** Marka znakomitej
jakości, odpowiadającej wymaga-
niom wszystkich farmakopel.

Wina z Malagi Scholtz Hermanos
ciemny, słodki Malaga sect,
Lacrimae Christi, prawdziwy
Jerez (Secherry) etc.
Wino Marsala.

Przetwory chininowe
Jobsta, Zimmera, Boehringera.
Brunszwickie przetwory jodowe
kokainowe, kodeinowe i bromowe.

Specyalia lekarskie,
dyetetyczne i kosmetyczne
krajowe i zagraniczne.

Glycerinum Sarga. niemiecka i
G. R. F. wszelkich jakości
i we wszelkich opakowaniach
po cenach fabrycznych.

Środki opatrunkowe
kapsułki żelatynowe
z najlepszych fabryk
po cenach fabrycznych.

Materiały apteczne proszkowane
ogrubnie, aż do najdelikatniej-
szych z najwzrowszych mate-
ryałów, **Materiały apteczne kraja-
ne wolne od pyłu.**

Maszynki do zaklejania opłatków
Opłatki lekarskie,
wszelkich systemów
po cenach fabrycznych.

Natrium hydrocarbonicum AVII
GRF wolna od węglanu dwusodo-
wego bardz lekkie i puszyste, o
czystym smaku, szybko rozpusz-
czalne. Najtańsza marka w handlu

Farmaceutyczne
i lekarskie przyrządy
instrumenty i utensylia
po cenach fabrycznych.

KRAJOWA FABRYKA Opatrunków chirurgicznych

Dra Bern. J. Hausmana

Mag. farm. we Lwowie.

Poleca P. T. Kolegom watę Dra Brunsa chemicznie czystą i odtłuszczoną, gazy jak najsumienniej impregnowane wszelkie inne opatrunki w pięknym opakowaniu.

Plastry Dittricha i oryginalne amerykańskie, oraz wszelkie artykuły gumowe i kauczukowe utrzymuje stale na składzie.

Wykonanie zamówień rzetelne i szybkie.

Ceny umiarkowane

☛ Cenniki darmo i opłatnie. ☚

L. J. MALEWSKI

we Lwowie ulica Ormiańska liczbą 12.

poleca wyrabiane w swej fabryce

KORKI DO BECZEK i BUTELEK

w lepszej jakości

od zagranicznych, jakoteż drzewo korkowe i koła do mienienia jagieł, oraz oddeszwy i koreczki damskie.

Małżeństwo przyszłości.

47 wydanie z rycinami.

Książka współczesna, praktyczna i nadzwyczaj pouczająca.

208 str. Cena 30 ct.

przesyłka 12 ct. w zamkniętej kopercie, przyjmuje się także znaczki pocztowe.

J. Zaruba & Co, Hamburg,

Za zaliczką pocztową 23 ct.

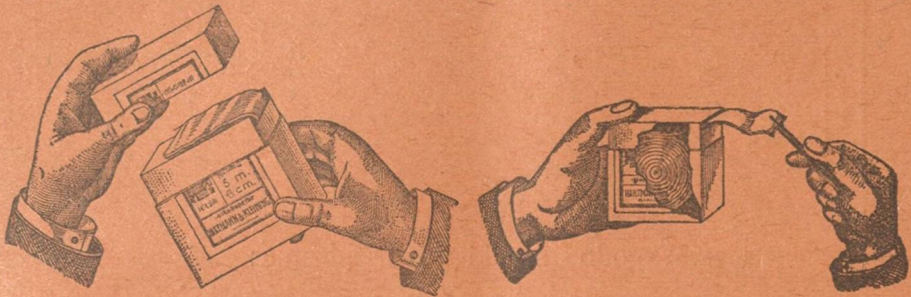
Dyplom honorowy
międzynarodowego zjazdu lekarzy
we Lwowie 1888.

Złoty medal
na międzynarodowych wystawach
farmaceutycznych
we Wiedniu 1883 — w Pradze 1896.

Nagroda państwowa, Cieplice 1895, Hohenelbe 1896
4 dyplomy honorowe, 13 złotych medali, 13 srebrnych i brązowych medali
2 nagrody państwowe.

Fabryka opatrunków Hartmann i Kleining w Hohenelbe (Czechy).

Największa tego rodzaju fabryka, posiada własną blicharnię za pomocą najczystszej wody źródlanej, kardę dla waty, wysmienicze urządzonej pracownię chemiczną. Kompletne urządzenia dla sterylizacji parowej

Steryliczacja w próżni według systemu Dr. Rohrbecka.
Patentowane opakowanie dla sterylizacji i przechowywania aseptycznego. Opakowanie waty na kształt pasek w oddzielnych warstwach.

Patent na watę drzewną, wełnę drzewną i filc drzewny.
Opaski z wełny drzewnej (Hygea) podług Dr. Walchera. — Paski podług rady sanitarnego Dr. Fürsta. — Podkładki z waty drzewnej.

Opaski klejowe i gipsowo-klejowe według Binglera, w użyciu dogodne, elastyczne i łatwo dające się zdejmować, przytem bardzo mocne.

Gaza chemicznie czysta i gaza jodoformowa w czwórnasób zwinięta w rolki. **Wata opatrunkowa** w opakowaniu tekturowem albo bez. **Najmniejsze ilości.** Najwygodniejsze i niezawodne opakowanie dla częściowego użycia. **Sola — opatrunki,** rozciągliwe opaski kretonowe z końcami klejonymi. **Gelatoid — jedwabne do zszywania i Gelatoid-Catgut** jedyny środek antyseptyczny przy ropieniach.

Kompletne skrzynie opatrunkowe dla stacyj policyjnych i ratunkowych, gmin, dóbr, kolei i fabryk. — Takież skrzynie i torby dla straży pożarnej. — Pierwsza pomoc w różnych sortymentach. — Etui dla oficerów, kolarzy, turystów i dla domu. **Opatrunki z Airolem, Amyloformem, Ferropiryną, Jodoformem, Nosophenem, Xeroformem**

Firma dba o nieustające wprowadzanie nowości.

Robotnicy wyćwiczeni, Kierownictwo fachowe. — Ruch za pomocą pary i wody Oświetlenie elektryczne.

Stosunki międzynarodowe przez filie w: Heidenheim, Berlinie, Chemnitz, Frankfurcie, Padwie, Rzymie, Turynie, Paryżu, Londynie, Nowym Yorku i Barcelonie.

Pięknie wykonane cenniki, tudzież próbnici przesyłamy chętnie i bezpłatnie.

Adres na telegramy: **KL. INING Hohenelbe.**

(23)

Uniwersytet Medyczny w Lublinie

nr inw.: CZ14b - 432

BG 90595/1900/30/10

Na kąpiele

MATTONIEGO
WYCIĄGI BOROWINOWE
SÓL BOROWINOWA
ZUGELBOROWINOWA

Wygodne środki do urządzenia:

mineralnych kąpiele borowinowych i żelazistych
w domu oraz w każdej roku porze.

Od wielu lat wypróbowane

w Metritis, Endometritis, Oophoritis, Parametritis, Perimetritis, Peritonitis, bladaczce, niedokrewności, zółtach, krzywicy w celu ułatwienia wessania wypocin, także w upławach białych, skłonności do poronień, w częściowych porażeniach parczach, w dnie, gościecu, nerwobolu kulszowym i guzach krwawnicowych.

Henryk Mattoni

w Francensbadzie,

Karlsbadzie — Wiedniu i Budapeszcie.

Nabyć można we wszystkich aptekach, w składach wód mineralnych i w drogueryach.

Paczka pocztowa do Austrii (za opłatą 30 centów) zawiera skrzynekki po 1 kilogramie soli borowinowej [2]

Redaktor odpowiedzialny: Teofil Starczewski.

Nakładem galic. towarz. aptek.

Z drukarni W. A. Szykowskiego.